

Lien Ming-wej 連明偉 (Tchaj-wan)

Hlas Liena Ming-weje (Lien Ming-wei) vystoupal z oblasti diasporní literatury. „Co nutí mladé opouštět své kořeny a jaké jsou příběhy migrantů z nižších tříd?“ Lien tato témata propátrává detailně a do hloubky ve snaze poznat identitu těch, kteří vyrůstali v mezerách mezi sociálními vrstvami a v oblastech, v nichž se mísí kultury. Autor dokumentuje své cesty po světě, ve své tvorbě se však obrací i k domovině a příběhy obohacuje místními legendami. Díla Liena Ming-weje vynikají bohatým zobrazením světa i intimních domáckých zátiší; nabízejí dvojí perspektivu – zkoumají současně vybydlenost i sounáležitost.

ukázku přeložil Peter Marko

Kniha života a smrti, Malý sépiový bambus

V dedine You Yu sa dá nájsť mnoho druhov bambusu, ako skutočné bambusy, aj umelé. V horách sa čas od času objaví viacero druhov divokých druhov bambusov, ale aj vyschnuté bambusy. Keď človek číta staré dokumenty, nenájde ucelené záznamy o druhoch bambusu. Možno z dôvodu nedostupnosti hôr a riek v časoch ich človek nedokázal osobne preskúmať, sa aj mne náhodou podarilo prehliadnuť mystický malý sépiový bambus.

Malý sépiový bambus je špecifický pre dedinu You Yu. Stopy tohto druhu bambusu možno roztrúsene nájsť v horách alebo v rybárskych osadách pri mori. Oblasti, kde sa väčšinou dá nájsť malý vlnitý bambus sú väčšinou na vidieku. Je možné ho väčšinou nájsť na vidieckych miestach, ktoré sú posvätné, je tam zakázané rozprávať a slúžia na obety pre bohov alebo predkom. V porovnaní s inými druhmi má malý sépiový bambus silnejšie vetvy a rovnejší kmeň s tmavou atramentovou farbou. Avšak, zvonka ho pokrýva vrstva bielej farby, ktorá pri mesačnom svite vyzerá lesklo a okúzľujúco. Tento druh bambusu obľubuje vodou nasiaknuté vlhké brehy. Korene má zapustené veľmi hlboko a výška stromu je od piatich do šiestich stôp. Často sa zhlukujú do skupín, ktoré im pomáhajú odolávať silným vetrom. Celý les sa vtedy pod náporom vetra ako jeden strom šušť a narieka. Ako dopadá mrholenie, les sa pokojne a ticho ponorí do spánku. Pôda zvlhne, kamene krehnú, zem mäkne a zvlní sa, akoby sa ponorila do pokojnej morskej postele. Tento les necíti smútok, ani strach. Nie je zranený, v bolestiach alebo plný nešťastia. Vymieňa si neustále správy s hmlou, vyživuje a zotavuje krajinu, ale zároveň zo seba vydáva hlboký, neznámy povzdych.

Sépiový bambus, ako jeho meno napovedá sa tvarom listov podobá malej sépii.

Malá sépia je pôvodne morský živočích, ktorý patrí do skupiny sépií. Hlavu tvorí ostrý osteň, pevné a roztrúsené chápadlá, telo má kužeľovitého tvaru a chvost pripomína štetec z vlčích chlupov. Na ľavej i pravej strane má mäkké plutvy a celková dĺžka tela meria od päť do desať centimetrov. Ak dorastie do dospelosti, môže sa vyvinúť do veľkosti strednej sépie alebo až kalamára. Tento morský živočích sa pripravuje blanšírovaním, má jemnú textúru a sladkú chuť. Podáva sa so sójovou omáčkou a horčicou, a tým sa stáva skutočnou morskou pochúťkou.

Malý sépiový bambus, ale nepochádza z mora ako sépia, ale od obyvateľov dediny You Yu. Keď dieťaťu v dedine vypadne zub, tak starší v dedine požiadajú dieťa, aby prehodilo svoj zub susedom cez odkvap so želaním pokoja.

V čase, keď sa osemnásťročný chlapec v dedine You Yu rozhodne vyplávať loďou na more, musí sa mu vyrezať otvor medzi pravým stehnom a dolnou časťou brucha. Z tela sa mu vyreže slepé črevo, ktoré vyzerá ako chvost vnútorného orgánu. Ľudia z dediny You Yu nazývajú toto slepé črevo malou sépiou. Po vyrezaní oddychuje mladý muž štyri, päť dní, až potom môže vstať z postele, zbalíť si veci a vyraziť na člň za svojím živobytím. Všetci námorníci musia podstúpiť vyrezanie slepého čreva. Ide o jednoduchý zákrok a dôvod vykonania je predísť trápeniu s akútnym zápalom slepého čreva ďaleko na šírom oceáne bez možnosti akejkolvek pomoci. Námorníkom, ktorí sa plavia blízko pobrežia hrozí menšie nebezpečenstvo, ale aj tak si musia nájsť čas na tento zákrok, aby vyrezali chvost zo svojho tela, ktorý sa tam voľne potuluje. Hoci dnes už tento zákrok nie je povinný, ale stále existuje potenciálna možnosť vyrezať slepé črevo ako v minulosti.

Aby námorníkov sprevádzalo šťastie, idú za lekárom a požiadajú ho o vybraté slepé črevo. Prijímajú rady a vedenie od starších v dedine, naberú si vodu zo studne Yin Xu a samy sa vydajú na Západnú horu (Hou Shan) hľadať unikátny bambusový les. Starší členovia dediny obzvlášť upozorňujú, že nie je nevyhnutné, aby si telá až úzkostlivo umývali, ale musia si udržať oddané srdce. Pretože ten malý bambus predstavuje skrytú pupočnú šnúru, ktorá námorníkov viaže k ich domovu. Počas svojej cesty nesmú rezať bambusové výhonky, rozsekávať stonky, kopáť alebo zlomiť konáre alebo nechávať za sebou stopy. V opačnom prípade ich čaká trest.

Les malého sépiového bambusu sa zriedkakedy objaví. Zahladzuje za sebou stopy, vznáša sa a mení smer. Len, keď dedinčania na nebezpečnej horskej ceste strážia svoje slepé črevo, prechádzajúc cez hustú hmlu, vstúpia do bludiska a plazia sa s tichou modlitbou vo svojom srdci vpred, až vtedy môžu počuť nespútaný zvuk vetra ako obrovských vln a ničím nespútaný zvuk bambusového lesa. Pri pohľade do vnútra je cítiť vodnú paru a zriedkavú vôňu. Objavovať tento začarovaný hustý les je ako objavovať pravdu, podstatu vecí.

Väčšina obyvateľov dediny You Yu má v živote len jednu možnosť vstúpiť do lesa malého bambusu. Niektorým sa podarilo preniknúť do lesa dvakrát, ale na väčšine to zanechalo nezdravé stopy. Nie, že by sa zbláznili, ale skôr sa túlili a stratili v horách na desiatky dní. Ich telá zreteľne schudli a nikdy už nehovorili o tom, čo zažili v horách. Niektorí sa domnievajú, že to spôsobilo prílišné naviazanie sa na les malého bambusu. Iní špekulujú, že sa dozvedeli o niektorej apokalypse alebo je to prekliatie. Existuje mnoho názorov a otázok, ale žiadne vysvetlenie.

Nezáleží na tom, či je slepé črevo uložené v novinách, plastovej taške, konzerve, porcelánovej miske alebo v nejakom inom úložnom priestore. Akonáhle však vstúpi do hustej hmly, tak sa malý a tučný appendix, ktorý človek drží na prsiach, v nohaviciach alebo v ruke, začne zvíjať a krčiť. Kúsok po kúsku sa pomaly zaplní hlienom a krvou. Hoci je slepé črevo degenerovaný orgán, dedinčania z You Yu veria, že existencia appendixu musí mať pre telo nezmazateľný prínos. Jediným benefitom vybratia slepého čreva je snaha predísť zápalu, keď

sú námorníci ďaleko na mori. Niektorí tvrdia, že funkcia slepého čreva môže byť produkcia rôznych mikroorganizmov, ktoré sú prospešné pre dobrý stav čriev. Podľa iných je síce slepé črevo len malým vakom na konci hrubého čreva, ale je súčasťou imunitného systému. Steny čreva sú zložené z lymfatického tkaniva, ktoré ma za úlohu produkovať protilátky proti vírusom. Iní sa domnievajú, že funkcia slepého čreva je istá forma vyváženia v tele, keďže relatívne ťažké srdce je na ľavej strane a na pravej preto musí byť nejaký orgán alebo vak. Väčšina mladých ľudí, ktorí sa začínajú plaviť majú problémy s nevoľnosťou a závratmi. Spôsobuje to nerovnováha v ich tele medzi yinom a yangom, pretože v brušnej dutine chýba jedna časť.

Hmla sa pomalý dvíhala a rozliehal sa zvuk burácajúcich vln bambusového lesa. Mladý muž, ktorému vyoperovali slepé črevo nevedel, kde sa nachádza. Náhle si uvedomil, že stojí v malom bambusovom lese, v ktorom prúdi krv. Bambusy boli také vysoké, že cez nich neprenikalo denné svetlo. Boli extrémne široké, že zakrývali aj hory. A boli tak hlboké, že spevňovali samotnú zem i kamene. Stojac uprostred lesa nevedel, kde sa nachádza, ale necítil strach. Vetvové goliere na kmeni bambusu boli také hrubé ako priemerné ľudské rameno a masívne ako stehenná kosť. Vo vnútri spojenia sa pomaly vytláčajú krehké nové vetvičky, ktoré sa rozvinú do listov a pukov plných vody. Pod zoschnutými opadanými listami sa nachádza čierna mäsitá zemina a vlhká pôda vyživuje podzemné stonky. Po vstupe do bambusového lesa je nemožné ho preskúmať alebo zistiť jeho polohu. Na nájdenie priestranného slnečným svetlom osvetleného svahu je potrebné sa vyhnúť vlniacim sa ako bič horizontálnym konárom, ako aj rovným silným bambusom. Mladý muž odhrnul na zemi popadané bambusové listy, čupol si a vybral si z vrecka na hrudníku starostlivo uschovaný appendix. V tom momente z jeho brucha zaznel bubnujúci zvuk. Ucítil slabú bolesť a rana po vyrezaní slepého čreva začala mierne krváčať. Slepé črevo položené na zemi sa začalo skrúcať ako ľudské telo. Pripomínal kokón nejakého hmyzu, vred alebo včeliu larvu. Slepé črevo spolu s vodnou parou, ktorú chrľil bambusový les vyskočilo do vzduchu a svojím páperovitým telom sa zarylo do pôdy. Zanechalo po sebe kľukatú hlbokú dieru a pôda sa stala úrodnejšou.

Mladý muž priniesol vodu zo studne a vylial ju v jaskyni, aby ju zavlažil. Vyhladil dutiny, aby boli ploché a potom si kľakol a uctil si celý bambusový les. Listy a konáre lesa rovnomerne rozptyľujú vodnú paru sprevádzanú fúkaním vetríku a odriekaním modlitieb. Námorníci z dediny You Yu získajú takto omnoho silnejšie spojenie, akoby podpísali nejakú zmluvu. A aj keď čln rozbijú silné vlny, tak telo má orgán, ktorý je uschovaný v zemi. Počas našej cesty sme prekračovali mladé klíčky bambusov, masívne bambusy i polámané bambusové stromy, ako aj rozkvitnuté bambusy, v bahno premenené odumreté bambusy a bambusy naplnené rosou. Slepé črevá našich predkov sa v zemi premenili na malé podzemné výhonky. Postupne vyrástli v dlhé bambusové stromy, ktoré šuchocú v daždi a hojdajú sa vo vetre. Až keď mladí ľudia zostarnú, uvedomia si skutočný význam smútku. Až, keď sa vyrezané vnútorné orgány premenia na jarnú pôdu, až vtedy je možné skutočne pochopiť slabo rozpoznateľný pokoj lesa malého bambusu. To je charakter hôr. To je povaha zeme. Je to objatie ťažké ako skaly.

Korene už prerástli hlboko a podzemné výhonky sa rozšírili. Les malého bambusu celkovo zaplnil prázdnotu života.

Námorník nakoniec odchádza z bambusového lesa. Otočil hlavu a uvidel, že voda prinesená zo studne Yin Xu už tam nie je, a taktiež zmizlo aj slepé črevo. Len listy celého lesa šušťali vo vetre. Jeho tvár pokrývala vrstva špiny a na tele mal blato. Ruky a chodidlá mal z nadšenia presiaknuté potom. Možno sa raz pozrie späť. Bude to však nejasné a skryté. Povedie to k zabudnutiu.

Silná vodná para sa divoko rozptýlila a pomaly sa zo zeme začali vynárať stonky malého bambusu. Pomaličky otvorili svoje tmavé čierne oči. Celé telo má hladké a priehľadné ako krídla vážky. Kolíše sa vo vzduchu, ukloní sa, náhle sa vystrie a opäť sa skloní. Nakoniec sa celý proces zastaví a zakončí dlhým listom. Po dlhšom čase sa na ňom objavia skondenzované kvapky vody.

Námorník bol na pár sekúnd duchom neprítomný. Otočil hlavu a zrazu si spomenul, že sa chystá podpísať dohodu s oceánom. Vystrel si nohy a s veľkými krokmi vstúpil do oceánu. Náhle ucítil prázdnotu ako ten malý bambus a čakal, kým sa prázdnota vyplní. Od tejto chvíle, či už na súši alebo na mori, vždy sa snaží cvičiť a udržiavať rovnováhu.